

Praktická úloha ZO

K dispozici:

1. Upravený článek – viz níže příloha Článek
2. Text z učebnice – viz příloha mailu Kazachstan učebnice cgs
3. Školní Atlas světa.

Úloha má za cíl analyzovat vybraný článek z novin, z hlediska zeměpisu. Při této činnosti si procvičíte především hledání odpovědí na zeměpisné otázky z různých zdrojů informací.

Některé odpovědi budete schopni formulovat přímo z hlavy. Některé odpovědi najdete při pozorném čtení článku. Na některé dokážete odpovědět pomocí textu v učebnici či pomocí map v atlase. U některých otázek, bude třeba zapojit geografické myšlení

Úkoly:

1. Nejprve si přečtete článek.
2. Stručně odpovězte na uvedené otázky:

Příloha - článek

Je to jiný svět. Ale za krásné peníze, říká Jeslínek o angažmá v Kazachstánu

13. října 2014 13:05 - Astana

Ještě čtyři zápasy a roční zkušenost s Kazachstánem bude u konce. Ač fotbalový útočník Jiří Jeslínek prožil při angažmá v Tobolu Kostanaj daleko na východě věci, o nichž se mu ani nesnilo, rád by v zemi zůstal. „Některé záležitosti jsou neuvěřitelné, ale finanční stránka všechno trumfne," přiznává bez okolků syn bývalého vynikajícího obránce, že opouští asijskou zemi i přes všechny podivnosti nehodlá.

Fotbal v Kazachstánu jde rok od roku nahoru. Bavil jsem se s místními, po necelém roce mám slušnou představu. Před každou sezónou přicházejí lepší cizinci, jde o důsledek ekonomické krize v Evropě. Ale tady finance jsou.

Jakou kvalitu má nejvyšší soutěž v Kazachstánu?

Mnozí si řeknou, že je to Asie, tudíž zdejší liga nemůže být těžká. Ale krutě se mýlí ten, kdo žije v přesvědčení, že zde snadno nastřílí patnáct gólů za sezónu a půjde za lepším. Je spousta faktorů, které výkony ovlivňují.

Co přesně máte na mysli?

Kazachstán je obrovská země. Na zápasy létáme standardně čtyři, pět hodin. Někdy i více. Letadla jsou starší. My máme čtyřicet let staré. V zimě jsou kruté mrazy, čtyřicet pod nulou není výjimka. V březnu a v dubnu se hraje jen na umělé trávě, při utkání je minus patnáct stupňů, strašidelný vítr. Není to pak žádný hezký fotbal. Začínali jsme v polovině března, ale na přírodní trávu se dostali druhý týden v květnu. A když říkám tráva, tak hodně přeháním. Je to udusaná hlína s trsy trávy. U nás ve třetí třídě je lepší povrch. Zde pořád mrzne, hřiště nejsou vyhřívaná, tudíž terény jsou strašidelné. I proto mnohé týmy přešly na umělku.

Nemáte ve čtyřicet let starém letadle obavy z přesunů za zápasy?

Piloti nám říkají, abychom se ničeho nebáli, že nová letadla jsou plná elektroniky a moderních přístrojů, zatímco náš stroj je ověřený lety. Přesvědčují nás, že v případě výpadku motorů doplachtíme a přistaneme kdekoliv, zatímco s novými typy to prý nejde. Jenom pro představu, nad sedačkami nejsou žádná světélka, v oknech stínítka, ale člověk si zvykne. Některé kluby nelétají a jezdí vlakem, což zabere třeba čtyřicet hodin. A soutěž rezervních týmů zahrnuje jen transfery vlakem, což je někdy i na dva dny.

Získal si fotbal v Kazachstánu místo v srdci fanoušků?

My máme stadión pro devět tisíc lidí, čtyři tisíce fanoušků v úvodu chodily. Teď se nám ve skupině o záchranu moc nedaří, takže na tribunách jsou přibližně dva tisíce příznivců. Podpora při zápasech venku je pak úplně nulová, což je dáno velkými vzdálenostmi. Nejbližší zápas máme v Astaně, což je sedm set kilometrů. Tudíž je nepředstavitelné, aby za námi lidé cestovali. Zdejší dálnice nejsou jako v Česku, jde o obyčejné cesty, mnohdy nezpevněné. Brněnská D1 je proti zdejším dálnicím něco jako Las Vegas.

Jsou všechny nástrahy, ať už fotbalové či ty z běžného života, vykoupeny finančním ohodnocením?

Rozhodně ano. Kazachstán nejde srovnat s Českem. Upřímně, ani ve Spartě bych jako nejlepší hráč nevydělal co zde. Možná si někdo řekne, že jsem doma byl průměrný hráč. Ale když šance přišla, šel jsem si vydělat krásné peníze. Tady nic neutratím. Devadesát procent výplaty ušetřím, protože je zde vše hodně levné a nic nepotřebuji. Dělán, co mě baví, dostáváme všechno včas. Doma bych bral sedmkrát méně.

Je hodně velké utrpení přežít rok v Kazachstánu bez syna a ženy?

Když přijedete z Prahy sem, je to těžké. Šok! Zde jsou pořád problémy. Není to jako u nás. Třeba dva měsíce netekla teplá voda. Bojlery jsou jen v některých bytech, další mají smůlu. Nebo několik dnů v týdnu nepřetržitě teče zkalená voda.

Se stravováním jste problémy neměl?

Jsou zde hezké restaurace. Jídlo na slušné úrovni. Horší je to s obsluhou. Personál nemá vzdělání. Kdo je zvyklý z Česka, hodně by se divil. Myslím, že umění kuchařů je v pohodě, ale servis je šilený. Nevědí, jak se obsluhuje. Jsou zcela mimo. To nelze se servisem u nás doma srovnávat.

Kvalifikační duel se uskuteční v Astaně. Je velký rozdíl mezi životem v metropoli a vaším současným domovem?

Veliký, obrovský. Astana je hodně umělé město. Za pět let to má být něco jako Dubaj. Staví se nové byty, obchodní centra, mrakodrapy. To město zažívá ohromný boom, progres je obrovský a viditelný na první pohled. S Kostanají nelze vůbec spojovat či snad porovnávat.

Už máte jasno, zda budete v Kazachstánu pokračovat?

Chtěl bych zůstat. V Kazachstánu to není jako u nás. Nová smlouva se neřeší půl roku před vypršením stávající, ale na poslední chvíli. S prezidentem klubu jsem mluvil minulé pondělí. V lednu dostane rozpočet od gubernátora oblasti, který určuje, kolik financí dá na fotbal. Bude-li budget menší třeba o tři milióny dolarů, nebude si klub moci dovolit cizince.

Nečeká prezident i na vývoj soutěže, kde jste předposlední a bojujete o záchranu?

Zbývají čtyři kola, ale nikdo neví, kolik sestoupí týmů. Teprve zasedne federace a rozhodne. Před dvěma lety tým z Almaty skončil poslední, ale federace rozhodla tři kola před koncem, že sestupovat nikam nebude. Nechápu, jak může odstartovat soutěž, u které není daný sestupový klíč. Ale to je prostě Kazachstán. Je to jiný svět, ale už jsem si zvykl. A nechci odejít.

Radek Malina (Astana), [Sport.cz](#), [Právo](#) ■

Otázky k článku:

1. Ve které části Asie se nachází Kazachstán a se kterými státy sousedí?
2. Jakou rozlohu má Kazachstán? Na jakém úsudku se vaše odpověď zakládá?
3. Jaké je podnebí v Kazachstánu, o který typ se jedná a čím se vyznačuje?
4. Jak vypadá povrch hřišť a proč se hraje především na umělé trávě?
5. Které nerostné suroviny či jiná hospodářská činnost může být zdrojem bohatství Kazachstánu?
6. Popiš podrobně, jak bys postupoval/a při zjišťování přesné polohy města Kostanaj (sídlo FK Tobol Kostanaj)?
7. Co je to Astana a jak je daleko od Kostanaje?
8. Můžete na základě četby článku usoudit, zda jsou v Kazachstánu velké či malé rozdíly mezi jednotlivými městy z hlediska jejich vyspělosti?
9. Čím se vyznačuje strojový park letadel, která létají na vnitrostátních linkách Kazachstánu?
10. Jaká je úroveň služeb v Kazachstánu, mějte na mysli hlavně úroveň bydlení a např. veřejného stravování?
11. Pozorně si prohlédněte mapu Kazachstánu a najděte na jihu země místo, o kterém se hodně hovoří v souvislosti s životním prostředím a proč?
12. Proč do Kazachstánu přicházejí lidé z jiných zemí hrát fotbal?
13. Jaké jsou finanční podmínky hráčů v nejvyšší soutěži v Kazachstánu? Jak vypadají ve srovnání s českým fotbalem?
14. Jak se hráči dostávají na místa zápasů?
15. Jaké jsou další významné odlišnosti s řízením nejvyšší fotbalové soutěže v Kazachstánu a České republice?

1. Ve které části Asie se nachází Kazachstán a se kterými státy sousedí?
Centrální Asie (Rusko, Čína, Kyrgyzstán, Uzbekistán, Turkmenistán)
2. Jakou rozlohu má Kazachstán? Na jakém úsudku se vaše odpověď zakládá?
Stát s velkou rozlohou (2,7 mil. Km², netřeba uvádět číselný údaj, spíše popsat), úvaha by měla vycházet ze čtení mapy a srovnání s jinými státy, částmi kontinentů apod.
3. Jaké je podnebí v Kazachstánu, o který typ se jedná a čím se vyznačuje?
Suché kontinentální klima, velké teplotní rozdíly mezi létem a zimou, která je velmi chladná, celkově málo srážek.
4. Jak vypadá povrch hřišť a proč se hraje především na umělé trávě?
Kvůli chladu a suchu nelze vypěstovat přírodní trávnik v požadované kvalitě (hřiště by se musela vyhřívát a zavlažovat, což je nákladné), tudíž se často volí umělý trávnik
5. Které nerostné suroviny či jiná hospodářská činnost může být zdrojem bohatství Kazachstánu?
Kazachstán má obrovské zásoby nerostných surovin (barevných kovů, uranu, wolframu, ropy, uhlí, fosfátů)
6. Popiš podrobně, jak bys postupoval/a při zjišťování přesné polohy města Kostanaj (sídlo FK Tobol Kostanaj)?
Ve školním atlasu není, takže buď hledat v podrobnější mapě Kazachstánu (z článku víme, že se nachází někde v okruhu 700 km od Astany, nabízí se práce s kružítkem a měřítkem, pokud není k dispozici jmenný rejstřík k mapě nebo na pomoci mapových aplikací či webových portálů
7. Co je to Astana a jak je daleko od Kostanaje?
Hlavní město Kazachstánu, asi 700 km po pozemních komunikacích, cca 600 km (580 km mapy.cz)
8. Můžete na základě četby článku usoudit, zda jsou v Kazachstánu velké či malé rozdíly mezi jednotlivými městy z hlediska jejich vyspělosti?
Doplnit, podle nové formulace
9. Čím se vyznačuje strojový park letadel, která létají na vnitrostátních linkách Kazachstánu?
Letadla jsou až 40 let stará, bez moderních elektronických systémů, chybí ale i komfortní vybavení pro cestující (stínítka apod.)
10. Jaká je úroveň služeb v Kazachstánu, mějte na mysli hlavně úroveň bydlení a např. veřejného stravování?
Nekvalifikovaný personál, nerovnoměrné zásobování bytů teplem a vodou...
11. Pozorně si prohlédněte mapu Kazachstánu a najděte na jihu země místo, o kterém se hodně hovoří v souvislosti s životním prostředím a proč?
Aralské jezero, které vysychá a je nahrazováno solnou pouští. Může za to člověk, který nevhodnými zemědělskými postupy (masivní odvodňování řek pro účely zavlažování bavlníkových plantáží) páchá „nevratné“ změny v krajině.
12. Proč do Kazachstánu přicházejí lidé z jiných zemí hrát fotbal?
Protože je láká možnost vydělat větší peníze
13. Jaké jsou finanční podmínky hráčů v nejvyšší soutěži v Kazachstánu? Jak vypadají ve srovnání s českým fotbalem?
V Kazachstánu si fotbalisté v nejvyšších soutěžích vydělají mnohem více než v Česku (až 7× více, podle Jeslíňka)
14. Jak se hráči dostávají na místa zápasů?
Významnější (bohatší) týmy letadlem (v řádu hodin), jinak vlaky (dny)
15. Jaké jsou další významné odlišnosti s řízením nejvyšší fotbalové soutěže v Kazachstánu a České republice?
Řízení v KZ (uzavírání smluv na poslední chvíli, v ČR se řeší s časovým předstihem), v KZ není jasně stanovený sestupový klíč klubů (rozhoduje zasedání federace), peníze na sport rozděluje oblastní gubernátor (ještě něco?)